

A TISZA-TÓ JÁRÁSI ÖNKÉNTES MENTŐCSOPORT PORTFÓLIÓJA

1) A TISZA-TÓ JÁRÁSI ÖNKÉNTES MENTŐCSOPORT BEMUTATÁSA

A Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság Karcagi Katasztrófavédelmi Kirendeltsége (továbbiakban JNSZ MKI Karcagi KVK) 2013-ban kiemelt feladatként tűzte ki a járási mentőcsoportok megalakítását mindhárom járásában.

A Tisza-tó JMCS megalakításakor célként fogalmazódott meg a járásokban olyan összetett képességekkel bíró műszaki mentő egységek létrehozása, felszerelése, működtetése és alkalmazási feltételeinek megteremtése, amely megfelelő vezetés és logisztikai biztosítás mellett alkalmas –elsősorban vizek kártételei elleni védekezés során- különböző mentési tevékenységek végrehajtására. Olyan képességű csoport megalakítása tehát, amely az EU polgári védelmi mechanizmusának megfelelően hosszabb távon is képes hozzájárulni a járásban, megyében esetlegesen bekövetkező katasztrófa-helyzetek hatékony kezeléséhez, felszámolásához, az életben maradás feltételeinek megteremtéséhez, és a normál élet visszaállításának biztosításához.

A Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Főigazgatója 2013. november 27-én hagyta jóvá a Tisza-tó JMCS Megalakítási Tervét. Székhelye a Tiszafüredi Járási Hivatal címén található. A csoporton belül három egység alakult, összesen 20 fővel. A mentőcsoport területi rendeltetésű polgári védelmi szervezeti formában működik. Megalakítását és felkészítését követően a 2013. november 30-án Karcagon hajtott végre a rendszerbeállító gyakorlatát. A Tisza-tó JMCS-t elsősorban települési polgárőr egyesületek, valamint kisebb részben önkéntes tűzoltó egyesületek tagsága alkotja. A rendszerbeállító gyakorlatot követően egyértelmű célként fogalmazódott meg a Nemzeti Minősítő Gyakorlaton való részvétel és annak sikeres teljesítése. A csoport tagjait illetően végrehajtásra került a polgári védelmi kijelölő határozatok kiadása a jogszabályi háttérnek megfelelő formában.

2) BEVETÉSEK LISTÁJA

A Tisza-tó JMCS rendszerbeállító gyakorlatát 2013. november 30-án hajtott végre Karcagon, ahol minden egyes egysége a gyakorlattervnek megfelelően végrehajtotta feladatát. Az állomány alapképzésben részesült.

A Tisza-tó JMCS nemzeti minősítő gyakorlatát 2014. május 23-án hajtott végre Rákóczi-falván, ahol az elfogadott gyakorlattervnek megfelelően végrehajtotta feladatát. Az állomány szakkiképzésben részesült.

Tisza-tó JMCS 2015. szeptember 25-26. napján a tevékenység bővítése kapcsán Nemzeti Minősítő Gyakorlatának végrehajtására került sor az árvízi és vízi mentési képességek tevékenység szakterületre.

Tisza-tó JMCS együttműködési gyakorlat (jégről mentés) 2017.01.06.

A Tisza-tó JMCS állományának felkészítése az elemi csapások, természeti katasztrófák, kedvezőtlen időjárási viszonyok, ár- és belvízkárok elhárítására, felszámolására 2017. augusztus 09. napján. Az állomány szakkiképzésben részesült.

A Tisza-tó JMCS nemzeti újra minősítő gyakorlatát 2019. szeptember 5-én hajtotta végre Tiszafüreden, ahol minden egyes egysége a gyakorlattervnek megfelelően végrehajtott feladatát.

Bevetésre, alkalmazás:

Megye	Járás	Helyszín	Esemény kezdete	Esemény vége	Szervezet	Alkalmazás jellege
Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszafüredi járás	Tiszafüred, Tiszafüred	2016. 02. 24.	2016. 02. 24.	Tisza-tó Tiszafüredi Járási Önkéntes Mentőcsoport	Kitelepítés-befogadás
Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszafüredi járás	Tiszaszőlős, Aranyosi kikötő	2018. 07. 09.	2018. 07. 09.	Tisza-tó Tiszafüredi Járási Önkéntes Mentőcsoport	Kitelepítés-befogadás
Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszafüredi járás	Tiszafüred Albatrosz kikötő	2019. 03. 06.	2019. 03. 06.	Tisza-tó Tiszafüredi Járási Önkéntes Mentőcsoport	Műszaki mentés
Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszafüredi járás	Tiszafüred, Tiszafüred, Tiszaigar, Tiszaörs	2019. 07. 28.	2019. 07. 29.	Tisza-tó Tiszafüredi Járási Önkéntes Mentőcsoport	Faeltávolítás
Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszafüredi járás	Tiszafüred, külterület Patkó csárda	2019. 08. 20.	2019. 08. 20.	Tisza-tó Tiszafüredi Járási Önkéntes Mentőcsoport	Műszaki mentés
Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszafüredi járás	Tiszafüred, városi bölcsőde	2019. 10. 09.	2019. 10. 09.	Tisza-tó Tiszafüredi Járási Önkéntes Mentőcsoport	Műszaki mentés

3) CSAPAT FELÉPÍTÉSE

A Tisza-tó JMCS a vonatkozó jogszabályokban és közjogi szervezetszabályozó eszközökben meghatározottak szerinti egységekből áll.

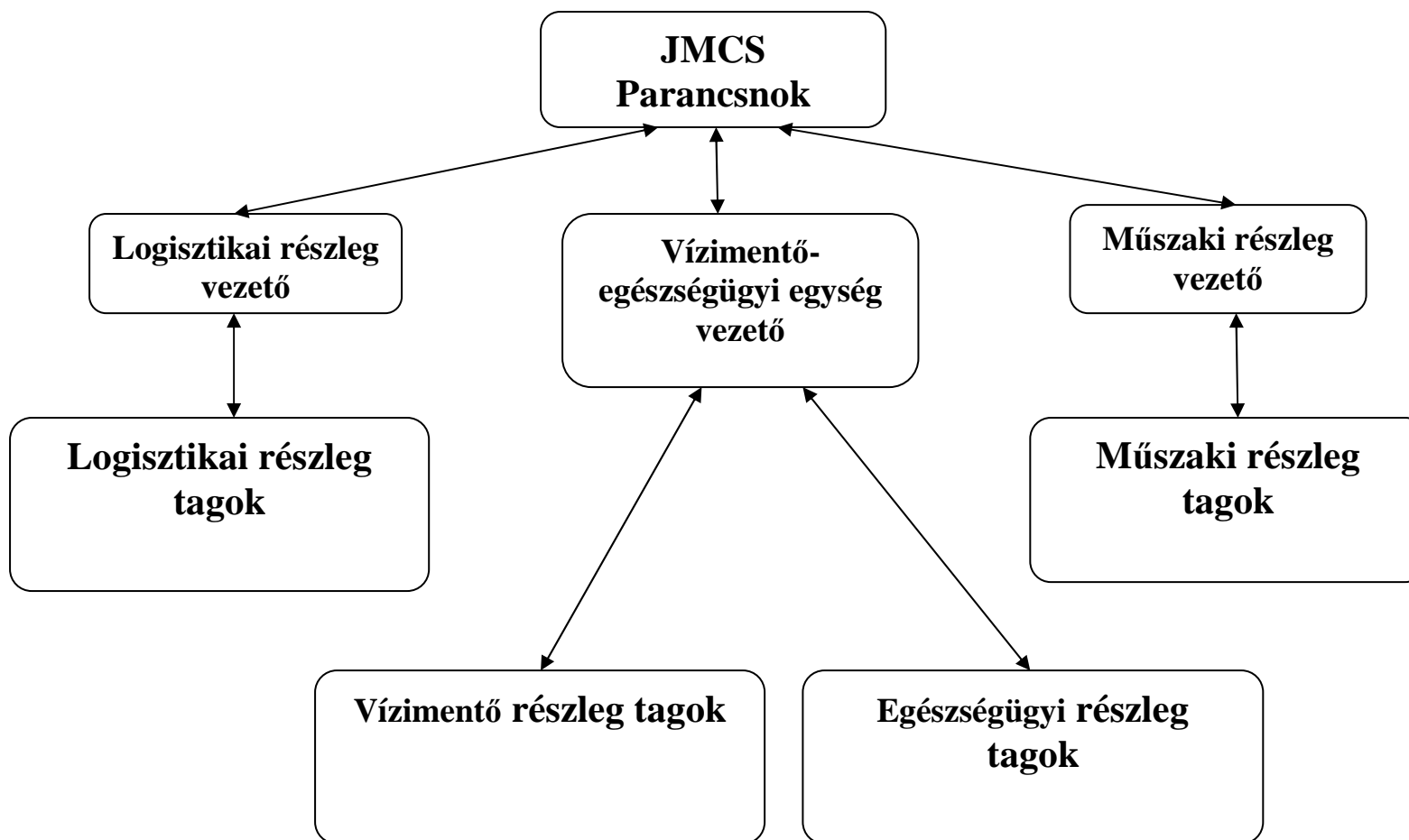
- *Vízimentő-egészségügyi egység*
- *Logisztikai egység*

- *Műszaki egység*

A Tisza-tó JMCS polgári védelmi szakalegység formában működő polgári védelmi szervezet. Megyén, járáson belüli alkalmazáskor a nem feltétlenül kell, hogy hivatásos személyek vezessék, hiszen a tűzoltás vezetői (mentésvezetői) hierarchia az egységek vezetését alapesetben biztosítja.

Területi polgári védelmi szervezetbe beosztott állomány részére a lakóhely szerinti illetékes polgármester adja ki a szervezetbe történő beosztó határozatot.

A Tisza-tó JMCS teljes állománya jelenleg 28 fő, polgári védelmi szervezetbe (határozattal) beosztott.

4) EGYSÉGEK BEMUTATÁSA, MŰKÖDÉSE

Általános feladatok

- A riasztás vétele után a meghatározott technikai felszerelésekkel gyülekezés a megalakítási helyen.
- A megalakítási helyen a személyi állomány és a felszerelés ellenőrzése, feladat pontosítás, szükség esetén speciális és gyakorlati gyorsított ütemű felkészítés.
- Kárhelyre utazás, majd művelet megkezdése mentésirányító utasítása alapján.
- A meghatározott jelentési kötelezettség végrehajtása.
- Váltás, kiegészítő csoport fogadása, feladat átadása, tájékoztatása.
- A személyi állomány és a felszerelés ellenőrzése után a kárhelyről történő levonulás, megalakítási helyre utazás végrehajtása.
- Tapasztalatok összegzése, dokumentálás, összefoglaló jelentések elkészítése.

Műszaki mentő egység feladatai

- A kárterületen, illetve romok alatt rekedtek mentése, életveszélyessé vált épületrészek bontása építőanyagok rakodása.
- Közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben, tűzoltásban, az ideiglenes helyreállításban. A rendkívüli időjárási körülményeinek felszámolása. A halaszthatatlan műszaki mentési feladatok végrehajtása. A kárterületen a sérült személyek felkutatása, mentése.

Logisztikai egység feladatai

- A mentésben résztvevő erők, valamint a kimenekített - ideiglenesen ellátatlanná vált - lakosság szerinti ellátásának biztosítása.

Vízimentő-egészségügyi egység feladatai

- Az élővizekben, vízzel borított területeken lévők, romok alatt rekedtek mentése, elsődleges egészségügyi ellátása, valamint a beavatkozó egységek egészségügyi biztosítása.

5) CSAPATTAGOK KIVÁLASZTÁSÁNAK KRITÉRIUMAI

A jelentkezők kiválasztása az alábbi kritériumok vizsgálata és teljesülése, valamint katasztrófavédelmi kirendeltség vezető döntése alapján történhet:

- A tevékenységnek megfelelő dokumentált végzettség és szaktudás,
- Megfelelő dokumentált fizikai, egészségügyi és pszichikai állapot,
- Polgári védelmi szervezetbe történő beosztás elfogadása (nyilatkozat),
- Tisza-tó JMCS működési szabályzat elfogadása,
- Polgári védelmi szervezetbe történő beosztás,
- Polgári védelmi alapképzés és a vonatkozó Szervezeti és Műveleti Irányelvek megismertetése,
- Gyakorlaton történő alkalmazás, teljesítmény értékelése,

- Rendszeres képzéseken és gyakorlatokon való részvétel.

A JMCS teljes, vagy részleges –valós helyzetben történő– alkalmazása esetén, esetén az alábbi algoritmus szerint történik a tagok kiválasztása:

- A feladat alapján történő erő- és eszközigeny számvetés,
- Tagok előzetes kiválasztása a feladat függvényében.
- Csapattagok előzetes kijelölése,
- Képességek és képesítések meglétének és a vonatkozó dokumentumok érvényességének vizsgálata,
- Bevetés előtti orvosi vizsgálat.

A mennyiben a kiválasztott tag megfelel a kiválasztás feltételeinek, úgy részt vehet a bevetésen.

6) CSAPAT MOZGÓSÍTÁSA ÉS LOGISZTIKAI BIZTOSÍTÁSA

Tisza-tó JMCS riasztása

A JNSZ MKI Igazgatója szükség esetén javaslatot tesz az alkalmazási készenlétbe helyezésre jogosult személynek (a Megyei Védelmi Bizottság elnökének) a Tisza-tó JMCS alkalmazására, a rendelkezésére álló információk alapján.

A Megyei Védelmi Bizottság elnöke döntése alapján, kerül alkalmazásra a Tisza-tó JMCS. A Tisza-tó JMCS értesítése, riasztása, és szükség szerinti megalakítási bázisra történő berendelése a (továbbiakban együtt riasztás) JNSZ MKI Igazgatójának utasítása alapján, a JNSZ MKI főügyelete által kerül végrehajtásra.

A riasztási feladat végrehajtása során a JNSZ MKI főügyeleti szolgálata a Tisza-tó JMCS meghatározott, vagy teljes állományát riasztja.

Ezen - JNSZ MKI főügyeleti szolgálatát érintő - riasztási feladatok rögzítésre kerülnek a JNSZ MK

Tisza-tó JMCS készenléti ideje

A bevonásra tervezett önkéntes szervezetek a riasztástól számított 12 órán belül megkezdik a vonulást megalakítási bázisára, vagy a Tisza-tó JMCS Vezetője által meghatározott, a kárhely közelében lévő gyülekezési helyre.

A Tisza-tó JMCS logisztikai biztosítása

A felkészítés (kiképzés, gyakorlat), a polgári védelmi szolgálat ellátásának igazolt költségei annak elrendelőjét terhelik.

A JNSZ MKI részéről feladat a mentőerők logisztikai háttérbiztosításának megtervezése, megszervezése és végrehajtása, a hajléktalanná vált lakosság elhelyezésében való közreműködés, valamint a váltás, kiegészítés, pihentetés lehetőségeinek megszervezése.

A JNSZ MKI biztosítja az igazgatóság bevonható eszközeinek nyilvántartását és szükség esetén kezdeményezi azok igénybevételét. Szervezi, frissíti a Tisza-tó JMCS technikai eszközeinek nyilvántartását, igény esetén segítséget nyújt a csoportok logisztikai jellegű problémáinak megoldásában. Gyakorlatok, bevetések esetén biztosítja a csoport ellátását és

elhelyezését. Részt vesz a Tisza-tó JMCS lehetséges támogatóinak felkutatásában és a velük való kapcsolattartásban.

7) KIKÉPZÉSEK, GYAKORLATOK, FELKÉSZÍTÉSEK RENDSZERE

A mentőcsoport tagjai rendelkeznek mindazon minősítésekkel és vizsgákkal (búvár, vízimentő, kisépkezelő, hajóvezető, stb.) amellyel a Tisza-tó JMCS -on kívüli tevékenységüket ellátják. A csoport alapképzésben részesült.

Az időszakos képzések során speciális hazai terminológiákat, módszereket és eljárásokat sajátítanak el az aktuális jogi környezetben:

Elméleti ismeretek:

- katasztrófa-elhárítás, mentés jogszabályi előírásai;
- polgári védelmi kötelezettség, polgári védelmi szervezetek;
- bevetés, irányítás, tervezés, szervezés;
- vezetési ismeretek, módszerek, csoport stratégiák, motiváció.

Gyakorlati ismeretek:

- szakmai, illetve kommunikációs készség;
- bevetés szervezési, szükséghelyzet kezelési, mentési tapasztalatok;
- kommunikáció, híradás, kapcsolattartás, jelentési rendszer;
- folyamatos veszélyhelyzeti tréning, és készségfejlesztés;
- gyakorlás, gyakoroltatás, esettanulmányok megoldásával, elemzésével;
- terepen végrehajtandó gyakorlatok.

Speciális ismeretek:

Elméleti praktikus ismeretek a segítségnyújtás jellegének megfelelően;

- a szomszédos megyékről, szokásokról;
- kárhelyzetről, munkaterületről;
- együttműködőkről és közös munkavégzésről;
- pszicho-szociális ellátásról, katasztrófa pszichológiáról;
- viselkedési kódex alapelveiről.

Alkalmasság:

- egészségügyi, fizikai állapot, munkaalkalmasság;
- pszichikai adottságok;
- készségek, fejleszhető tulajdonságok;
- stressz-helyzeti felkészítés.

A 2011. évi CXXVIII. törvény (a katasztrófavédelemről...) 56. § (1) bekezdése értelmében a polgári védelmi szervezet tagja határozattal polgári védelmi kiképzésre és gyakorlatra osztható be, melynek időtartama évente nem haladhatja meg kiképzés céljából a 40, gyakorlat esetében a 72 órát.

Ennek megfelelően a mentőcsoportnak évente egy nap felkészítés indokolt. A felkészítés előre meghatározott munkarend szerinti riasztással indul. A beérkezést követően 6-8 óra kiképzés (elméleti felkészítés) történik, majd ezt követően indul a terepen végrehajtandó gyakorlat, amely minden évben más szituációra épül, önálló terv szerint. Különös hangsúlyt kell fektetni arra, hogy az egyébként önálló csapatok megismerjék egymás eljárását, technikai eszközeit, és ennek birtokában egységesen tudjanak fellépni a katasztrófa helyzet felszámolásában.

8) FELSZERELÉSEK NYILVÁNTARTÁSÁNAK RENDSZRE, JAVÍTÁSA, KARBANTARTÁSA

A mentőszervezetbe bevont egységek felszereléseinek (járműveknek, szakfelszereléseknek) meglétéért, műszaki állapotáért, azok tanúsítványaiért, valamint a megfelelőségi okmányok érvényességéért a Tisza-tó JMCS-be bevont egység vezetője a felelős. A meghibásodott eszközök esetében a csoportok vezetői jelzik a –JNSZ MKI állományába tartozó– logisztikai koordinátor részére.

Rendszeresen egyeztetésre kerülnek a technikai eszközök és felszerelések, a változások pedig átvezetésre kerülnek a nyilvántartásokban.

9) EGÉSZSÉGÜGYI, ORVOSI ELLÁTÁS MÓDJA

A csoport tagjainak felelőssége a nyilatkozatokban vállaltakon felül az általános fizikai, egészségügyi állapotukra, valamint az időszakos orvosi alkalmassági felülvizsgálatok meglétére terjed ki.

Alkalmazás (gyakorlat vagy valós alkalmazás) esetén a mentőszervezet vezetője ellenőrzi az összes felszerelést, az állományának egészségügyi állapotát, majd az információkról minden esetben jelentést tesz a Tisza-tó JMCS vezetőjének.

A egészségügyi egység biztosítja a gyakorlatok, ill. bevetések idején a csoport tagok folyamatos kontrollját, szükség esetén elsősegély ellátást végez és végrehajtja a tagok képzését.